

Paul Barford, Ewa Marczak, Jerzy Gąssowski

Podebłocie, st. 1, gm. Trojanów, woj. siedleckie, AZP 69-73/-

Informator Archeologiczny : badania 27, 77-78

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W wykopie odsłonięto i zadokumentowano warstwę 1 — czysty, jasnożółty less calcowy, który zalegał tam już na głębokości 1–1,1 m poniżej współczesnej nawierzchni i stopniowo, poprzez pomarańczowobrunatne zabarwienie (warstwa 2) przechodził w intensywnie czarną, kulturową warstwę 3.

Warstwa 3 zawierała relikty spalonych konstrukcji drewnianych w układzie krzyżującym się oraz polepę i fragm. ceramiki. Strop jej był poziomo ostro ścięty w wyniku przeprowadzonych tam prac niwelacyjnych. Cechy technologiczne, ukształtowanie brzegów oraz zdobnictwo ceramiki z warstwy 3 datują relikty spalonych konstrukcji drewnianych na X–XI w. (do XIII w.).

Powyżej zalegała warstwa 4, zawierająca gruz kamienno-ceglany, z najstarszą ceramiką datowaną na XIV–XV w.

Stratyfikacja i chronologia reliktyw odsłoniętych w wykopie, a szczególnie wysoko zalegający tam less calcowy wskazują, że zabudowa murowana parzystej strony ul. Rybnej stała na zachodnim zboczu głębokiego (do 8 m poniżej współczesnej nawierzchni) wąwozu, stwierdzonego wcześniej w obrębie jezdni tej ulicy. Analogiczny układ nawarstwień pod względem struktury i chronologii zadokumentowano też w licznych wykopach wzdłuż nieparzystej, wschodniej strony ul. Rybnej, gdzie lokalizowany jest wał obronny wczesnośredniowiecznego podgrodzia, zajmującego północną partię dzisiejszego Starego Miasta. Z porównania wartości bezwzględnych stropu lessu calcowego na zachodnim zboczu wąwozu — 191,48 m n. p. m. — z jego stropem na zboczu wschodnim — 190,40 m n. p. m. — wynika, że te lokalne uwarunkowania topograficzne utrudniały organizowanie od zachodu skutecznej obrony podgrodzia i wymusiły zapewne jeszcze w X w. dodatkowe umocnienie również zachodniego zbocza wąwozu (relikty w warstwie 3). Umocnienia te zniwelowano, kiedy po 1342 r. Lublin otrzymał mury obronne, wzniesione po zewnętrznej stronie wałów drewniano-ziemnych. Znajduje to potwierdzenie w ceramice z XIV–XV w. pozyskanej z warstwy 4.

Zniwelowane w XIV w. nasypy wczesnośredniowiecznych wałów obronnych podgrodzia wykorzystano zapewne na tym odcinku do zasypania wąwozu na ciągu jezdni ul. Rybnej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Mielec, st. 16, gm. loco, woj. rzeszowskie — patrz: młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

Podęblacie, st. 1
gm. Trojanów, woj. siedleckie
AZP 69-73/—

Uniwersytet Warszawski Instytut Archeologii

Badania prowadzili mgr mgr Paul Barford i Ewa Marczak (autorzy sprawozdania) pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Gąssowskiego. Udział wzięli studenci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Archeologii Uniwersytetu Londyńskiego oraz wolontariusze z Polski. Finansowane przez Instytut Archeologii UW i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Siedlcach. Dziewiąty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Głównym celem prac wykopaliskowych w 1993 r. było lepsze poznanie rozplanowania wnętrza grodziska. Wytyczono 5 wykopów (XXVII, XXIX, XXXI, XXXII, XXXIII) o łącznej powierzchni 372 m². Wykop XXVII znajdował się we wschodniej części stanowiska, pozostałe wykopy zlokalizowano w jego północno-zachodniej partii.

Wykop XXVII wytyczono u podstawy wału III grodziska, po jego wewnętrznej stronie. Miał on na celu odkrycie starszej fazy osady przyrodowej nr 2 i sprawdzenie, czy u podnóża wału istniała zabudowa związana z jego funkcjonowaniem. W wyniku przeprowadzo-

nych prac zarejestrowano 11 podstawowych jednostek stratyfikacyjnych oraz odkryto 2 obiekty przestrzenne. Obiekt nr 1 stanowiła półziemianka? mieszkalna lub gospodarcza (odsłonięta częściowo). Obiekt nr 2 to owalna jama o średnicy ok. 50–60 cm. Spośród zabytków ruchomych ilościowo dominują fragm. glinianych naczyń (1398 fragm., w tym: 1 fragm. talerza, ucho od naczynia starożytnego) i kości zwierzęce. Na uwagę zasługują również żelazny grot z zadziorami w obiekcie 1. Odkryte w opisywanym wykopie ślady osadnictwa świadczą o istniejącej w tej części grodu zabudowie, która powstała po wybudowaniu wału III.

W wykopie XXIX zarejestrowano 14 obiektów przestrzennych, w tym m.in. 2 jamy pradziejowe, 2 jamy posłupowe, 3 jamy o nieustalonym pochodzeniu i funkcji, 3 jamy naturalne, ślady po orce oraz 2 jamy nowożytnie.

W wykopie XXXI uchwycono 4 obiekty przestrzenne: ziemiankę, 2 jamy oraz obiekt, w obrębie którego występowały fragm. polepy i kamienie.

W wykopie XXXII odkryto 1 obiekt, który jest pozostałością po korzeniach drzewa.

W wykopie XXXIII odkopano ślady po budynku, dołek posłupowy oraz ślady po korzeniach drzewa.

W wyniku przeprowadzonych prac wykopaliskowych w części północno-zachodniej grodziska odkryto półziemiankę i szereg jam (pradziejowych i współczesnych). Jamy występowały wokół wnętrza grodziska, poza strefą budynków.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Podęblocie, st. 5
gm. Trojanów, woj. siedleckie
AZP 69-73/-

Uniwersytet Warszawski Instytut Archeologii

Badania prowadzili mgr mgr Paul Barford i Ewa Marczak (autorzy sprawozdania) pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Gąssowskiego. Udział wzięli studenci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Archeologii Uniwersytetu Londyńskiego oraz wolontariusze z Polski. Finansowane przez Instytut Archeologii UW i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Siedlcach. Pierwszy sezon badań. Ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego (trzecia osada przyrodowa?).

Podczas prac wykopaliskowych w 1993 r. przeprowadzono ratowniczo-sondażowe badania u podnóża grodziska (po jego południowej stronie), ponieważ w wyniku zakładania wodociągu we wsi zniszczeniu uległy trzy znajdujące się tam obiekty wczesnośredniowieczne. Obiekt nr 1 — półziemiankę — zarejestrowano w północnym profilu wykopu XXVIII. Obiekt nr 3 — jama o nieregularnym kształcie — widoczny był w południowym profilu wykopu XXX.

Odkrycia te zachęciły do przeprowadzenia wstępnego rozpoznania terenu poniżej wymienionych obiektów. W tym celu wykopano 10 dołków sondażowych wzdłuż linii wschód-zachód. W siedmiu z nich występowała warstwa kulturowa, co świadczy o istnieniu śladów osadnictwa wczesnośredniowiecznego na południowym stoku cypla.

Dokumentacja znajduje się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Badania będą kontynuowane.